

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การสอนเป็นเทคนิคอย่างหนึ่งที่จะช่วยให้ประสาทสัมผัสต่าง ๆ ของผู้เรียนตื่นตัว เกิดความรู้สึกนึกคิด เกิดการสังเกต การเปรียบเทียบ ทำให้เกิดสติปัญญา โดยทั่วไปแล้ว การสอนครู เป็นผู้แสดง ซึ่งหมายถึงการจัดสถานการณ์ สภาพการณ์ กิจกรรม เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนมีประสบการณ์ อันจะก่อให้เกิดการเรียนรู้ และในทำนองเดียวกันพฤติกรรมการสอนของครูที่ดี จะช่วยใหญ่เรียนนำวิธีการและความรู้ที่ได้ไปปฏิบัติเพื่อก่อให้เกิดประโยชน์แก่ตนเองและส่วนรวมอีกด้วย ดังที่ อุทุมพร ทองอุไทย กล่าวว่าการสอนจัดได้ว่าเป็นกิจกรรมที่สำคัญของวิชาชีพครู การสอนเป็นศิลปะที่ครูแต่ละคนเลือกมาใช้ให้เหมาะสมกับสภาพการเรียนการสอน การสอนที่ดีประกอบด้วย ทักษะในการส่งความหมาย ทักษะที่ดีคือผู้เรียน ความรู้ในเนื้อหาวิชา การจัดระบบของเนื้อหาวิชา ความสนใจในเนื้อหาวิชา ความยุติธรรมในการสอนและการให้เกรด¹

การจะสอนให้เกิดประสิทธิภาพมากที่สุดครูผู้สอนต้องมีกิจกรรมหลายรูปแบบในอันที่จะพัฒนาความรู้สึกนึกคิด และประสบการณ์ของผู้เรียน พัทธ น้อยแสงศรี กล่าวว่าการเรียนการสอนจะเกิดประสิทธิผลมากที่สุดครูจะต้องวางจุดมุ่งหมายในการสอนว่าต้องการให้เกิดหรือเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมอย่างไร และจะต้องทราบพื้นฐานอันจำเป็นในการสอน เช่น ทักษะความรู้ในเนื้อหาวิชา² นอกจากนี้แล้ว พฤติกรรมของครูในขณะที่สอนจะช่วยให้การ

¹ อุทุมพร ทองอุไทย, การประเมินอาจารย์ วิจัย และ เครื่องมือ (กรุงเทพมหานคร : สมานมิตรการพิมพ์, 2523), หน้า 7-8.

² พัทธ น้อยแสงศรี, "ระเบียบการสอนทั่วไป," มิตรครู 15 (กุมภาพันธ์ 2518) : 26-28.

ดำเนินการสอนเป็นไปโดยควยดี การสอนหากมีระบบมีวิธีการที่ดี ผลการเรียนของผู้เรียนก็จะประสบผลสำเร็จมากยิ่งขึ้น

การสอนวิชาพลศึกษามีลักษณะคล้ายกับการสอนวิชาอื่น ๆ ในด้านจุดประสงค์ของวิชา คือ การพัฒนาร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญาของผู้เรียน ครูพลศึกษาเมื่อทำการสอนก็เหมือนกับครูวิชาอื่น ๆ เช่นเดียวกัน จึงจะทำให้การเรียนการสอนวิชาพลศึกษามีประสิทธิภาพมากที่สุด วรรศักดิ์ เพียรชอบ กล่าวถึงหน้าที่รับผิดชอบการเรียนการสอนของครูพลศึกษาควรประกอบด้วย ศึกษาและเข้าใจหลักสูตรที่จะสอน ศึกษาและเข้าใจตัวนักเรียนที่จะสอน วางวัตถุประสงค์ในการสอน วางโครงการ เตรียมสถานที่และอุปกรณ์ในการสอน ศึกษาวิธีสอนใหม่ ๆ ทดสอบประเมินผลการสอน¹ นอกจากนี้ ชาติิต บิลมาศ ใ้กล่าวถึงคุณสมบัติทางด้านการสอนของครูพลศึกษาควรประกอบด้วย ความรู้เกี่ยวกับกลไกการสอนโดยทั่วไป รู้กลไกการสอน เทคนิคและวิธีสอนพลศึกษา มองเห็นความแตกต่างและการเปลี่ยนแปลงในลักษณะอาการและพฤติกรรมของเด็กแต่ละคน เห็นปัญหาของเด็กแต่ละคนที่เข้ากลุ่มเพื่อนไม่ได้ รู้กิจกรรมพลศึกษาแต่ละอย่างว่าให้คุณค่าแก่เด็กไม่เหมือนกัน ใช้สถานที่อุปกรณ์ให้เป็นประโยชน์มากที่สุด ทำให้เด็กเรียนเข้าร่วมกิจกรรมมากที่สุด ใช้เวลาส่วนใหญ่ในการฝึกหัด สาธิต พูดแทนอัย ุ้ชอบ เขตวัตถุประสงค์ของกิจกรรมทางพลศึกษา มีจุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์ในการสอน รู้หลักของความปลอดภัย² จะเห็นได้ว่าการสอนจะประสบผลสำเร็จครูผู้สอนจะต้องเป็นผู้มีพฤติกรรมการสอนที่ดี อาจารย์พลศึกษาในวิทยาลัยครูก็นับเป็นสิ่งสำคัญเช่นเดียวกัน เพราะนักศึกษาคู เมื่อจบออกไปจะต้องนำแบบอย่างการสอนของอาจารย์ไปใช้ ฉะนั้น อาจารย์พลศึกษาในวิทยาลัยครูจะต้องมีพฤติกรรมการสอนที่ดีและเหมาะสม เพื่อเป็นแบบอย่างแก่นักศึกษาในโอกาสต่อไป

¹วรรศักดิ์ เพียรชอบ, หลักและวิธีสอนวิชาพลศึกษา (กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, 2523), หน้า 32.

²ชาติิต บิลมาศ, "คุณลักษณะที่พึงปรารถนาของครูพลศึกษาสำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร" (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาพลศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2522), หน้า 85-86.

จากเหตุผลข้างต้นจึงอาจกล่าวได้ว่า การสอนที่ดีต้องมีองค์ประกอบหลายประการ ในอันจะช่วยให้ผู้เรียนประสบผลสำเร็จ องค์ประกอบที่สำคัญประการหนึ่งคือครู ซึ่งจะแสดงออกมาในค่านพฤติกรรมกรรมการสอน เพราะถือว่าพฤติกรรมกรรมการสอนของครูที่ใดแสดงออกเป็นสิ่งที่มียุทธวิธีใหญ่ให้ผู้เรียนประทับใจ เกิดความสนใจ และผลสุดท้ายคือ สัมฤทธิ์ผลทางการเรียน พฤติกรรมกรรมการสอนนี้ผู้วิจัยเห็นว่ามีค่าสำคัญมากในการเรียนการสอน โดยเฉพาะในวิทยาลัยครู ซึ่งสอนนักศึกษาออกไปประกอบอาชีพครู ผู้วิจัยในฐานะเป็นผู้สอนในสถาบันฝึกหัดครู มีความต้องการทราบพฤติกรรมกรรมการสอนของอาจารย์พลศึกษาในวิทยาลัยครูในก้นต่าง ๆ ว่า มีมากน้อยเพียงใด เพื่อจะได้เป็นแนวทางในการปรับปรุงการเรียนการสอนในโอกาสต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมกรรมการสอนของอาจารย์พลศึกษาในวิทยาลัยครูตามการรายงานของตนเอง
2. เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมกรรมการสอนของอาจารย์พลศึกษาตามการรายงานตนเองและคามการรายงานของนักศึกษาวิชา เอกพลศึกษา

ความจำกัดของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้จะศึกษาโดยสำรวจจากความคิดเห็นของอาจารย์พลศึกษา และ นักศึกษาวิชา เอกพลศึกษา เกี่ยวกับ พฤติกรรมกรรมการสอนของอาจารย์พลศึกษาในวิทยาลัยครู 8 ก้นเท่านั้น คือ

1. ค่านคุณลักษณะส่วนตัวในการสอน
2. ค่านการเตรียมการสอน
3. ค่านการดำเนินการสอน
4. ค่านการจูงใจและการเสริมแรงทางการเรียน
5. ค่านการมอบงานให้ปฏิบัติ
6. ค่านการใช้อุปกรณ์การสอน

7. คำนวณวันนัยในการเรียนการสอน
8. คำนวณการประเมินผลการเรียนการสอน

ขอบเขตของการวิจัย

1. การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาพฤติกรรมการสอนของอาจารย์พลศึกษาในกลุ่มวิทยาลัยครู 6 กลุ่ม คือ
 1. กลุ่มวิทยาลัยครูนครหลวง ไค้แก วิทยาลัยครูพระนคร และวิทยาลัยครูจันทร์เกษม
 2. กลุ่มวิทยาลัยครูภาคกลาง ไค้แก วิทยาลัยครูเพชรบุรีวิทยาลัยสงครณ และวิทยาลัยครูจันทบุรี
 3. กลุ่มวิทยาลัยครูภาคใต้ ไค้แก วิทยาลัยครูภูเก็ต และวิทยาลัยครูสงขลา
 4. กลุ่มวิทยาลัยครูภาคเหนือ ไค้แก วิทยาลัยครูนครสวรรค์ และวิทยาลัยครูเพชรบูรณ์
 5. กลุ่มวิทยาลัยครูภาคตะวันออก ไค้แก วิทยาลัยครูนครปฐม และวิทยาลัยครูกาญจนบุรี
 6. กลุ่มวิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ไค้แก วิทยาลัยครูสุรินทร์ และวิทยาลัยครูบุรีรัมย์
2. จะศึกษาเฉพาะพฤติกรรมการสอนในชั่วโมงการสอนเท่านั้น

ข้อตกลงเบื้องต้น

ความคิดเห็นของนักศึกษาที่ตอบแบบสอบถาม ถือว่า เป็นการประเมินที่มีความเชื่อถือได้

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

1. การศึกษารั้่งนี้จะเป็นเครื่องกระตุ้นให้อาจารย์พลศึกษาและนักศึกษาวิชาเอกพลศึกษาได้ตระหนักถึงความสำคัญของพฤติกรรมกรรมการสอน
2. การศึกษารั้่งนี้จะกระตุ้นให้อาจารย์พลศึกษาตระหนักถึงความสำคัญของพฤติกรรมกรรมการสอนของตนเอง
3. ผลการวิจัยจะทำให้อาจารย์พลศึกษาในวิทยาลัยครูได้ทราบความคิดเห็นและความต้องการของนักศึกษาที่มีต่อพฤติกรรมกรรมการสอนของอาจารย์
4. ผลการวิจัยจะช่วยให้ผู้บริหารและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการพัฒนาการสอนในวิทยาลัยครูได้หาทางปรับปรุงการสอนในโอกาสต่อไป

คำจำกัดความของการวิจัย

พฤติกรรมกรรมการสอน หมายถึง วิธีการแสดงออกที่อาจารย์ใช้ในการสอนวิชาพลศึกษาคั้งนี้

1. คุณลักษณะส่วนตัวในการสอน หมายถึง พฤติกรรมที่ผู้สอนแสดงออกมาในขณะที่สอนรั้่งแต่ละพฤติกรรมเป็นส่วนประกอบของคุณลักษณะค่านบุคลิกภาพทางการสอน
2. การเตรียมการสอน หมายถึง พฤติกรรมที่ผู้สอนได้วางแผนไว้ก่อนดำเนินการสอน เพื่อให้การดำเนินการสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ
3. การดำเนินการสอน หมายถึง พฤติกรรมที่ผู้สอนได้เสนอเนื้อหาสาระสาธิตได้อย่างเหมาะสมค่ากับชั้น มีความถูกต้อง แม่นยำ เป็นประโยชน์ต่อผู้เรียน
4. การจูงใจและการเสริมแรงทางการเรียน หมายถึง พฤติกรรมที่ผู้สอนใช้ดึงดูดความสนใจ หรือโน้มน้าวจิตใจให้ผู้เรียนให้จจจจอินบทเรียน เป็นการส่งเสริมกำลังใจ ความก้าวหน้า และความสำเร็จของผู้เรียน
5. การมอบงานให้ปฏิบัติ หมายถึง พฤติกรรมที่ผู้สอนได้วางแผนไว้ก่อนรอบคอบในการกำหนดค้างานใดที่เหมาะสมกับความสามารถของผู้เรียน การช่วยเหลือแนะแนวทางให้ผู้เรียนได้รั้ความสำเร็จในงานที่ได้รับมอบหมาย

6. การใช้อุปกรณ์การสอน หมายถึง พฤติกรรมที่ผู้สอนแสดงถึงความสามารถในการใช้อุปกรณ์ต่าง ๆ มาประกอบการสอนตามหลักวิธีสอนใดอย่างเหมาะสม

7. วินัยในการเรียนการสอน หมายถึง พฤติกรรมที่ผู้สอนใช้ขณะสอน เพื่อให้ผู้เรียนมีวินัยในตนเอง

8. การประเมินผลการเรียนการสอน หมายถึง พฤติกรรมที่ผู้สอนใช้ขณะทำการสอนเพื่อพิจารณาความก้าวหน้า ความสามารถของผู้เรียน เพื่อช่วยปรับปรุงการเรียนการสอนให้ก้าวหน้ายิ่งขึ้น

อาจารย์พลศึกษา หมายถึง อาจารย์ผู้สอนวิชาพลศึกษาในวิทยาลัยครู

นักศึกษาวิชา เอกพลศึกษา หมายถึง นักศึกษาที่เรียนวิชาพลศึกษา เป็นวิชาเอก
 ความหลักสูตรของสภาการฝึกหัดครูในวิทยาลัยครู

ความคิดเห็น หมายถึง ทักษะของนักศึกษาที่ไปพบเกี่ยวกับพฤติกรรมการสอน
 ของอาจารย์

วิทยาลัยครู หมายถึง สถานศึกษาในสังกัดกรมการฝึกหัดครู กระทรวงศึกษา
 ธิการที่เปิดทำการสอนนักศึกษาในหลักสูตรสภาการฝึกหัดครู

ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย